

Mäng – kas väikese inimese töö või lõbus meelelahutus?

SIGNE VIIRA

TARTU LASTEAED RÕÕMUPESA ÕPETAJA JA MÄNGUTERAPEUT

MIS ON MÄNG?

MIS ON MÄNG

Sul on siis hea tuju.

Mulle meeldib mängida koos sõpradega.

Minu lemmikmäng on kull.

Et sa hüppad ja sul on lõbus.

Mäng on rõõm ja lust.

Väikese inimese töö.

Lõbus ajaveetmise viis.

Mäng on looming.

Mäng on lihtsalt mäng.

MIS ON MÄNG

- ▶ Näiliselt eesmärgitu
- ▶ Spontaanne
- ▶ Vabatahtlik
- ▶ Sisemine vajadus
- ▶ Vaba ajapiirangust
- ▶ Vähendatud eneseteadlikkus
- ▶ Improvisatoorne
- ▶ Jätkamise soov

Stuart Brown, M.D

LAPSE EESMÄRK ON ET MÄNG KESTAKS

ENESEREGULATSIOON:

lapse enesekontroll mängus on suurem kui n.ö päriselus

REEGLID:

tuleb omavahel kokku leppida

neid tuleb järgida

PÕNEVUS:

mäng peab olema piisavalt keeruline ja võimalikult lihtne

Mäng on parim harjutus eluks.

Lev Võgotski

Lapse mängus on olemas kõik vajalik mitmekülgseks arenguks. Mängides on laps alati vanem oma tegelikust vanusest; justnagu oleks ta iseendast peajagu pikem, targema ja osavam.

Lev Vögotski, 1967

Sama moodi nagu traumeerivad hetked lapsepõlvest võivad jääda meid painama, mõjutavad meie edasist elu ka olukorrad, kus meid lastena mõisteti, austati ja kuulati. Et lapsepõlv väärriks mäletamist, ole oma lapse jaoks olemas: võta aega kuulamiseks, mõistmiseks ja kallistamiseks. Need mõned minutid täidavad lapse armastusega ja jäävad temaga igaveseks.

POSITIIVSED JA NEGATIIVSED EMOTSIOONID

BAASTUNDED

Paul Ekman

- ▶ RÕÕM
- ▶ KURBUS
- ▶ VIHA
- ▶ HIRM
- ▶ VASTIKUS
- ▶ ÜLLATUS

HIRM

Laste tavalisemad hirmud:

- ▶ Hirm üksioleku ees
- ▶ Pimedusehirm
- ▶ Korad või teised suured loomad
- ▶ Putukad
- ▶ Arstid ja süsti saamine
- ▶ Võõrad valjud hääled
- ▶ Fantaasiategelased: kollid kapis ja voodi all jms

Ära tunne hirmu ees hirmu.

Elianna Platt

PILLE JA HIRMUS NÕIAMAJA

PILLE JA HIRMUS NÕIAMAJA

- ▶ uued oskused vanade uskumuste ja hirmudega hakkama saamiseks;
- ▶ oskus juhtida oma mõtteid;
- ▶ positiivsed mõttemustrid;
- ▶ oskus eristada väljamõeldisi tegelikkusest;
- ▶ julgus katsetada ja proovida.

HIRMUPUU või MUREPUU

- ▶ On olemas sellised mured/hirmud, mida me saame lahendada ja sellised hirmud/mured, mida me ei saa.
- ▶ Mured, mida me ei saa lahendada, anname murepuule.

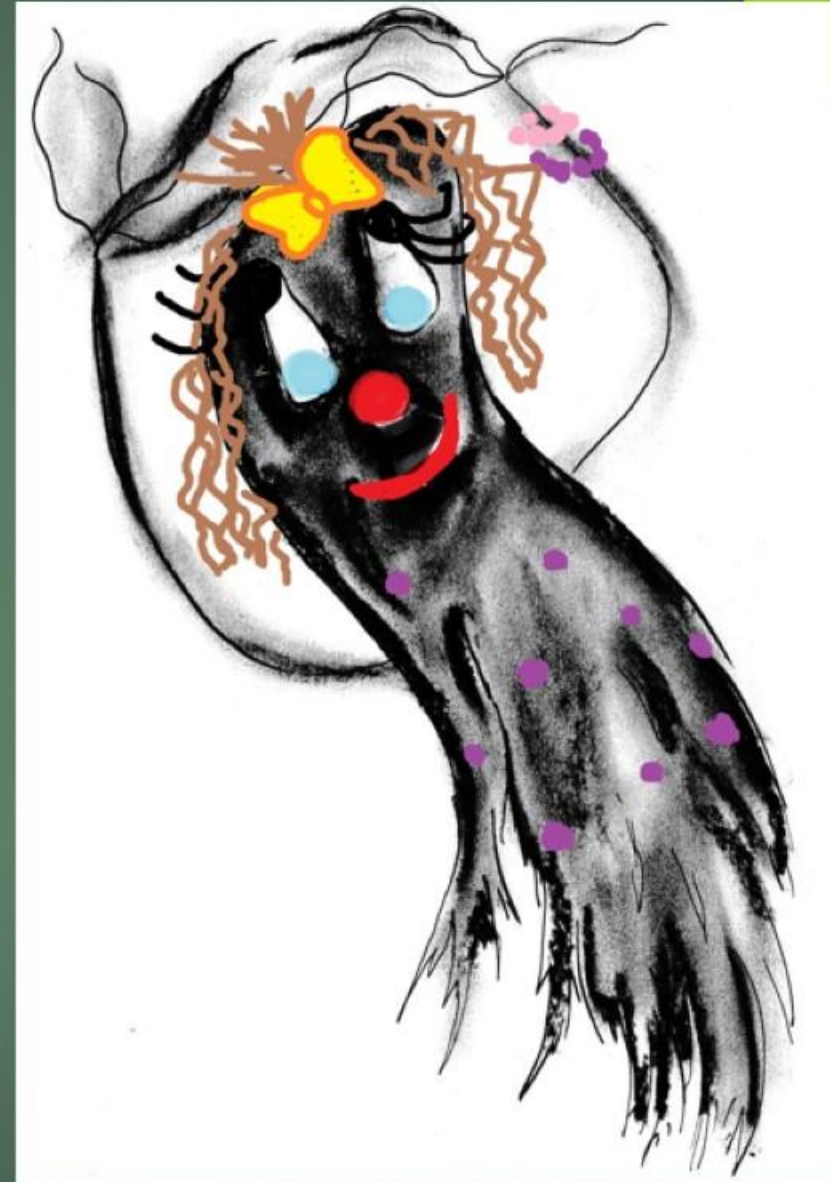
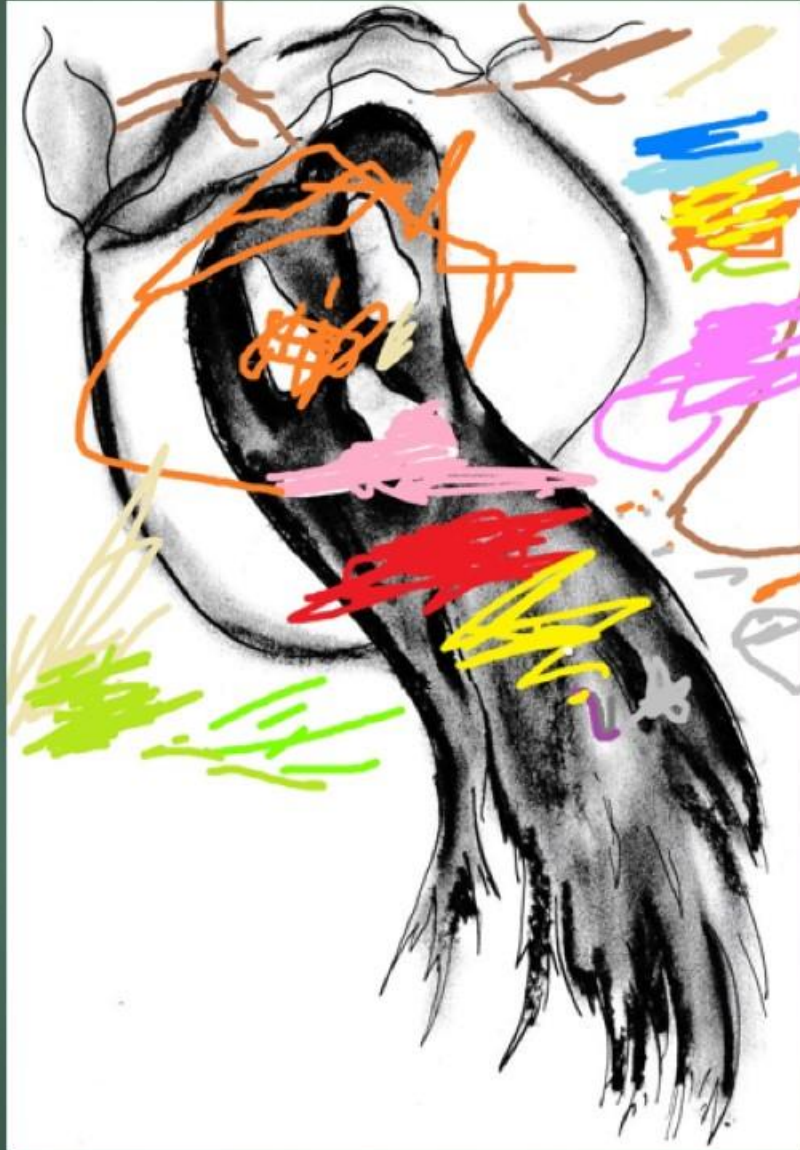
HIRMUKOLLI JONISTAMINE

- ▶ Anna kollile nimi
lase lapsel nimi vabalt valida
- ▶ Anna talle kuju ja vorm
koli võib joonistada või plastiliinist
vormida

RÕÕMUKOLL

Et kasvada suureks, ei pea lapsed
oskama lugeda, aga nad peavad
oskama **mängida**. (F. Rogers)

AITÄH! LÕBUSAT MÄNGIMIST

